

Diagram fra Dudler et al. 2002

5-punkts tilgang til nyligt opståede lændesmerter.

(Dudler J, Balgué F. Best Practice & Research clinical Rheumatology 2002(16)No.1: 43-57.)

1. Er der neurologiske udfald?

Hvis mistanke om cauda equina syndrom **akut MR og neurokirurgisk vurdering**. Ved betydende, og senso-motoriske udfald i UE ligeledes **MR**, og ellers observant afventen.

2. Er der et brud?

Traume i anamnesen, kendt/mistænkt osteoporose, længerevarende steroidbehandling? **Røntgenoptagelse. Evt. DEXA-scan.**

3. Er smerterne infektiøse?

Nylige infektionstegn. Immunsuppression, HIV, nylig kirurgisk behandling, urinvejsinfektion, tandproblemer, etcetera.
Ved mistanke **CRP, ESR, L+D. MR, Scintigrafi.**

4. Er det kræft?

Alder (<20 eller >55) (vær varsom!!). Anamnese med kræft. Uforklaret vægttab. Natlige inflammatoriske smerter. CRP, Røntgenoptagelse, MR eller henvisning til **pakkeudredning**.

5. Er det inflammatorisk artrit?

Familiær disposition. Natlige inflammatoriske smerter. Morgenstivhed. Anamnese med uveit, synovit, psoriasis... Kræver oftest ikke akut udredning. Der foreslås (afhængig af situation) indledningsvis konservativ behandling med NSAID.

Uspecifikke lænderygsmerter, hvis ikke spondylolistese, spinalstenose, prolaps eller anden betydende degenerativ tilstand

**Se i øvrigt forløbsbeskrivelser gældende for de enkelte regioner på Sundhed.dk.
Herunder specielt kriterier for akut henvisning og udredning**